

۱- گزینه «۱» (الف) هر دو عبارت ذکر شده در خصوص نیازهای انسان کاملاً درست است.

ب) در خصوص مسئله انتخاب باید گفت، انسان به حکم فطرت و سرشت خود در هر انتخابی به دنبال بیشترین منافع و کمترین هزینه و ضرر است، بنابراین در روش انتخاب (هزینه - فایده) هیچ‌گاه دچار اشتباه نمی‌شود، اما انتخاب‌های نادرست افراد ناشی از خطا در تشخیص دقیق منافع و هزینه‌ها است.

پ) مفهوم حدیث ذکر شده به اهمیت توجه به مسائل اقتصادی در جامعه اشاره دارد و بی‌توجهی به آن را تهدیدی برای اعتقادات انسان می‌داند. ت) علت اصلی توجه و اهمیت روزافزون کشورها به مسائل اقتصادی، تأثیر اقتصاد بر همه جنبه‌های زندگی بشر اعم از اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است. امروزه کشوری که وضعیت اقتصادی نابه‌سامانی دارد و نتواند پایه‌پای دیگر کشورها در مسیر پیشرفتگی همه‌جانبه حرکت کند، بسیار آسیب‌پذیر و دچار بحران‌های گسترده خواهد بود. (جعفری) (بخش اول - فصل ۱: اقتصاد چیست؟) (آسان)

۲- گزینه «۲» - ابتدا میزان درآمد سالیانه بنگاه و هزینه‌های سالیانه را محاسبه می‌نماییم:

قیمت کالا \times تعداد کالای فروخته شده = درآمد

تومان $۲,۳۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۹,۰۰۰ \times ۶۰,۰۰۰ =$ درآمد

هزینه‌های مستقیم:

تومان $۱,۷۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times ۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰ =$ حقوق سالیانه کارمندان

تومان $۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴ \times ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ =$ مواد اولیه سالیانه

تومان $۲۶۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۵ \times ۱,۷۴۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} =$ اجاره بنگاه سالیانه

اجاره سالیانه + استهلاک سالیانه + مواد اولیه سالیانه + حقوق سالیانه = مجموع هزینه‌های مستقیم

میلیون تومان $۲,۲۶۱ = ۲۶۱ + ۶۰ + ۲۰۰ + ۱,۷۴۰ =$ مجموع هزینه‌های مستقیم

هزینه‌های غیرمستقیم:

نکته: در این مرحله توجه داشته باشید که تمامی کالاهای تولید شده باید مورد محاسبه قرار گیرد. نه صرفاً کالاهای فروخته شده

هزینه فرصت هر کالا \times تعداد کالای تولید شده = هزینه فرصت = هزینه غیرمستقیم

تومان $۹۴,۵۰۰,۰۰۰ = ۲۱۰۰ \times ۴۵۰۰ =$ هزینه غیرمستقیم

در این مرحله طبق فرمول‌های مربوط به سود حسابداری و اقتصادی هر کدام از انواع سود را محاسبه می‌نماییم:

میلیون تومان $۷۹ = ۲,۲۶۱ - ۲,۳۴۰ =$ مجموع هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزینه غیرمستقیم - سود حسابداری = سود مندرج در اظهارنامه = سود اقتصادی = سود ویژه

میلیون تومان $۱۵/۵ = ۹۴/۵ - ۷۹ =$ سود ویژه

چون هزینه‌های غیرمستقیم از سود حسابداری بیش‌تر است، بنابراین عدد به‌دست آمده منفی شده و نشان‌دهنده میزان زیان این بنگاه

می‌باشد و در اظهارنامه مالیاتی، این بنگاه زیان‌ده معرفی می‌گردد. (جعفری) (بخش اول - فصل ۲: تولید - درآمد و سود) (دشوار)

۳- گزینه «۳» (الف) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی

با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

نکته: توجه داشته باشید صرفاً بازارهای جهانی موردنظر نیست و رفتار اقتصادی مربوط به واکنش هم تولیدکننده و هم مصرف‌کننده می‌باشد.

ب) تعامل خوب بین تقاضاکنندگان و عرضه‌کنندگان و تجارت سالم و عادلانه، موجب شکل‌گیری منافع دوسویه و بهبود زندگی همه می‌شود.

پ) تمامی نمونه‌های ذکر شده مربوط به نوع اول تولید، یعنی «احیاء» به معنی تولید، تکثیر و پرورش منابع طبیعی می‌باشد.

ت) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.

(جعفری) (بخش اول - فصل ۲ و ۳: تولید - بازار) (آسان)

۴- گزینه «۲» - الف) قیمت ۲۵۰۰ تومان به دلیل این که از قیمت تعادلی پایین تر است، در بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضا مواجه هستیم، بنابراین: واحد کمبود عرضه یا مازاد تقاضا $40,000 =$ (عرضه) $40,000 -$ (تقاضا) $80,000 =$ کمبود عرضه

ب) هزینه فرصت انتخاب قیمت ۲۵۰۰ تومان، از دست دادن میزان درآمد در سطح قیمت ۳۰۰۰ تومان است:

$$\text{درآمد در قیمت } 3000 = 180,000,000 = 60,000 \times 3,000$$

پ) درآمد تولیدکننده از تعداد کالاهای فروخته شده و قیمت هر کالا به دست می آید:

$$\text{تومان } 105,000,000 = 15,000 \times 7,000 = \text{قیمت کالا} \times \text{تعداد تقاضای موجود} = \text{درآمد در قیمت } 7000$$

ت) میزان تقاضا در سطح تعادل برابر ۶۰ هزار واحد و در قیمت ۷۰۰۰ تومان برابر ۱۵ هزار واحد است، بنابراین:

$$\text{واحد کمبود تقاضا } 45,000 = 15,000 - \text{تقاضا در تعادل} = 60,000 = \text{کمبود تقاضا}$$

(جعفری) (بخش اول - فصل ۳: بازار - مسئله تعادل و قیمت تعادلی) (متوسط)

۵- گزینه «۲» - زمانی که شخص، شرکت یا دولتی وارد فعالیت اقتصادی خاصی می شود یا به اختراعی دست پیدا می کند که تنها فرد حاضر در این حوزه اقتصادی خود اوست و افراد دیگر یا به دلیل عدم دانش کافی یا عدم تمایل به خاطر هزینه های زیاد و ریسک بالا و سوددهی پایین در این عرصه ورود ننموده اند، به طور طبیعی انحصاری پدید می آید که فقط یک فعال اقتصادی در آن حاضر است.

(جعفری) (بخش اول - فصل ۳: بازار - انواع بازار) (آسان)

۶- گزینه «۱» - نکته: کالاهای واسطه ای در حسابداری ملی و تولید کل محاسبه نمی شوند.

$$\text{میلیارد دلار } 15 = 150 \times 100,000,000 = \text{ماشین آلات}$$

$$\text{میلیارد دلار } 24 = 80,000,000 \times 300 = \text{پوشاک}$$

$$\text{میلیارد دلار } 36 = 400,000 \times 90,000 = \text{مواد غذایی}$$

$$\text{میلیارد دلار } 12 = 24 \times \frac{1}{2} = \text{خدمات}$$

ب)

$$\text{میلیارد دلار } 87 = 15 + 24 + 36 + 12 = \text{خدمات} + \text{مواد غذایی} + \text{پوشاک} + \text{ماشین آلات} = \text{GDP}$$

$$\text{میلیارد دلار } 12 = 36 \times \frac{1}{3} = \text{هزینه استهلاک}$$

الف)

$$\text{میلیارد دلار } 75 = 87 - 12 = \text{GDP} - \text{هزینه استهلاک} = \text{NDP} = \text{تولید خالص داخلی}$$

ب)

$$\text{دلار } 1000 = \frac{75000}{75} = \frac{\text{میلیارد } 75}{\text{میلیون } 75} = \frac{\text{NDP}}{\text{جمعیت}} = \text{تولید خالص داخلی سرانه}$$

(جعفری) (بخش اول - فصل ۴: آشنایی با شاخص های اقتصادی - مسئله تولید ناخالص ملی و داخلی) (متوسط)

۷- گزینه «۴» - الف) در تبت، جای و در هندوستان، صدف به عنوان پول مورد استفاده قرار می گرفت.

ب) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان سازی مبادله است.

پ) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، «پشتوانه پول» به شمار می رود.

ت) تمامی متغیرهای اقتصادی به دو گونه اسمی و واقعی مورد استفاده قرار می گیرند که با حذف تأثیرات قیمت (تورم) می توان اطلاعات را

دقیق تر و واقعی تر مورد مطالعه و تحلیل قرار داد. (جعفری) (بخش دوم - فصل ۱: پول - تاریخچه پول، پشتوانه پول، وظایف پول، نقدینگی) (متوسط)

۸- گزینه «۳» -

$$\text{میلیارد تومان } ۳۲۵۶ = \frac{۱}{۵} \times (۷۵۹۶ + ۸۶۸۴) = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات}$$

$$\text{میلیارد تومان } ۹۷۷۰ = \frac{۲}{۳} \times (۸۶۸۴ + ۵۹۷۱) = \text{درآمد صاحبان سرمایه}$$

$$\text{میلیارد تومان } ۱۸۹۹ = \frac{۱}{۴} \times ۷۵۹۶ = \text{درآمد صاحبان املاک}$$

(الف)

$$\text{میلیارد تومان } ۳۷,۱۷۶ = ۷۵۹۶ + ۳۲۵۶ + ۹۷۷۰ + ۸۶۸۴ + ۱۸۹۹ + ۵۹۷۱ = \text{مجموع ردیف‌های ۱ تا ۶ درآمد ملی}$$

(ت)

$$\text{تومان } ۹۲۹,۴۰۰ = \frac{۳۷,۱۷۶,۰۰۰}{۴۰} = \frac{\text{میلیارد ملی}}{\text{میلیون}} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت}} = \text{درآمد سرانه}$$

(ب) ردیف ۵: درآمد صاحبان املاک و مستغلات = اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره / ردیف ۳: درآمد صاحبان سرمایه = قیمت خدمات سرمایه

(پ) سرانه یعنی سهم متوسط هر فرد در میزان «تولید یا درآمد» آن جامعه

(جعفری) (بخش اول - فصل ۴: آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - مسئله درآمد ملی) (دشوار)

۹- گزینه «۲» - (الف) بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بانک‌ها صرفاً با هدف ارائه خدمات به فعالان اقتصادی تشکیل می‌شود.

گزینه «۲»: بانک‌ها ماهیتاً نهادی غیرانتفاعی هستند.

گزینه «۳»: درست

گزینه «۴»: درست

(ب) بانک‌ها از محل سپرده‌های بلندمدت (مدت‌دار) مشتریان خود به متقاضیان سرمایه‌های مالی، وام اعطا می‌نمایند.

(پ) بانک ایران و اروپا از انواع بانک‌های سرمایه‌گذاری است. (جعفری) (بخش دوم - فصل ۲: بانک - اعتبار - انواع بانک) (متوسط)

۱۰- گزینه «۳» -

$$\begin{cases} \text{A کالای : } ۲۵۰ \times ۳۰۰ = ۷۵,۰۰۰ \\ \text{B کالای : } ۹۰ \times ۴۲۰ = ۳۷,۸۰۰ \end{cases} \Rightarrow ۷۵,۰۰۰ + ۳۷,۸۰۰ = ۱۱۲,۸۰۰$$

$$\begin{cases} \text{A کالای : } ۲۵۰ \times ۲۱۰ = ۵۲,۵۰۰ \\ \text{B کالای : } ۹۰ \times ۴۵۰ = ۴۰,۵۰۰ \end{cases} \Rightarrow ۵۲,۵۰۰ + ۴۰,۵۰۰ = ۹۳,۰۰۰$$

$$\begin{cases} \text{A کالای : } ۳۰۰ \times ۲۱۰ = ۶۳,۰۰۰ \\ \text{B کالای : } ۸۰ \times ۴۵۰ = ۳۶,۰۰۰ \end{cases} \Rightarrow ۶۳,۰۰۰ + ۳۶,۰۰۰ = ۹۹,۰۰۰$$

تولید کل سال ۹۵ - تولید کل سال ۹۶ به قیمت ثابت = تغییرات تولید سال ۱۳۹۶

$$۱۳۹۶ - ۹۵ = ۹۳,۰۰۰ - ۹۹,۰۰۰ = -۶,۰۰۰$$

نتیجه: محصولات تولید شده در سال ۹۶ نسبت به سال قبل به ارزش ۶۰۰۰- واحد پولی کاهش پیدا کرده است.

(جعفری) (بخش اول - فصل ۴: آشنایی با شاخص‌های اقتصادی - محاسبه تولید کل) (دشوار)

۱۱- گزینه «۱» - (جعفری) (بخش دوم - فصل ۲: بانک - نظام بانکداری بدون ربا) (دشوار)

۱۲- گزینه «۳» -

$$\text{نرخ تورم} = \frac{\text{سطح قیمت قدیم} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قدیم}}$$

$$\frac{۲۵}{۱۰۰} = \frac{۸,۶۰۰ - x}{x} \Rightarrow ۲۵x = ۸۶۰,۰۰۰ - ۱۰۰x \Rightarrow ۲۵x + ۱۰۰x = ۸۶۰,۰۰۰$$

$$۱۲۵x = ۸,۶۰۰,۰۰۰ \Rightarrow x = \frac{۸,۶۰۰,۰۰۰}{۱۲۵} = ۶,۸۸۰$$

(جعفری) (بخش دوم - فصل ۱: پول - مسئله محاسبه نرخ تورم) (دشوار)

۱۳- گزینه «۴» - (جعفری) (بخش دوم - فصل ۳: بازار سرمایه - تأثیر بورس بر اقتصاد جامعه) (متوسط)

(حساب‌های جاری) سپرده دیداری + مسکوکات + اسکناس = میزان حجم پول (الف)

$$\text{دولار } ۴۵۳۰ = ۱۷۰۰ + (۱۷۰۰ \times \frac{۳}{۴}) + ۲۸۰ = \text{حجم پول}$$

$$\text{واحد } ۱۰۲۰ = ۱۳۰۰ - ۲۸۰ = \text{سپرده‌های غیردیداری} = \text{حجم شبه پول}$$

سپرده‌های دیداری + سپرده‌های پس‌انداز + سپرده‌های مدت‌دار = مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری (ب)

$$\text{واحد } ۵۹۰ = \text{سپرده‌های پس‌انداز} \Rightarrow ۱۳۰۰ - ۷۱۰ = x \Rightarrow x = ۷۱۰ + ۱۳۰۰ \Rightarrow ۴۳۰ + x + ۲۸۰ = ۱۳۰۰$$

$$\text{واحد } ۵۵۵۰ = ۴۵۳۰ + ۱۰۲۰ = \text{شبه پول} + \text{پول} = \text{نقدینگی (پ)}$$

(جعفری) (بخش دوم - فصل ۱ و ۲: پول و بانک - مسئله نقدینگی و حجم پول) (متوسط)

۱۵- گزینه «۲» - شباهت‌ها: ۱- اوراق بهادار هستند. ۲- مورد استفاده برای تأمین مالی. ۳- به‌عنوان تضمین صادر می‌شود.

تفاوت‌ها: ۱- اوراق سهام مورد معامله در بورس - اوراق مشارکت مورد معامله در بانک‌ها و گاهی در بورس. ۲- صادرکننده سهام شرکت سهامی

است - صادرکننده اوراق مشارکت بانک‌ها هستند. ۳- اوراق سهام پریسک - اوراق مشارکت کم‌ریسک. ۴- اوراق سهام زیرنظر و کنترل

شرکت بورس و اوراق بهادار تهران - اوراق مشارکت زیرنظر بانک مرکزی (جعفری) (بخش دوم - فصل ۳: بازار سرمایه - اوراق بهادار) (دشوار)